

Særskrivning og sammenskrivning i dansk

Margrethe Heidemann Andersen
Dansk Sprognævn

Særskrivning af sammensatte ord er et område der for 30 år siden ikke havde været genstand for større undersøgelser eller udredninger i nogen af de skandinaviske lande (Bauer 1978:32). Det gælder stadigvæk for Danmark, mens emnet i de senere år er blevet grundigt behandlet i flere svenske og især norske undersøgelser (Bakken 1995; Walmsness 1999; Walmsness 2002; Hallencreutz 2003; Hoaas 2008; Vollan 2009a; Vollan 2009b). I disse undersøgelser, hvoraf de fleste er koncentreret om elevtekster, argumenteres der for at særskrivning ikke er noget nyt fænomen i skolesammenhæng, men at det dog først for alvor er slået igennem i tiden efter 2. verdenskrig (Walmsness 2002:26), og der gøres rede for at særskrivning generelt er en udbredt fejltipe i elevtekster (Hallencreutz 2003; Hoaas 2008; Vollan 2009a; Vollan 2009b). Der er dog endnu ikke nogen danske undersøgelser der har gjort rede for arten og mængden af særskrivningsfejl i danske elevtekster, og der er således ikke tvivl om at vi har med et område at gøre som mangler at blive belyst i en større, dansk kontekst. Det agter jeg at råde bod på i forbindelse med et igangværende forskningsprojekt om netop særskrivning og sammenskrivning i moderne dansk. Denne artikel tager udgangspunkt i projektet, og formålet er at indkredse hvad en sammensætning er og derved forsøge at forklare hvilke faktorer der kan bevirke at sammensætninger særskrives, og at give nogle foreløbige bud på hvilke og hvor mange særskrivningsfejl der findes i moderne dansk.

Hvad definerer en sammensætning?

Reglerne for særskrivning og sammenskrivning i dansk kan umiddelbart se lette ud. Sammensætninger har enhedstryk, enstavelsesord med stød der optræder i en sammensætning, taber stødet, det er sidsteledet i en sammensætning der bøjes og tager køn, der er semantisk forskel på sammensætninger og flerordsforbindelser (*rødvín* og *rød vín*) osv. Men faktisk er der en mængde undtagelser fra disse regler, fx sammensætninger med andetledstryk og sammensætninger hvor reglen om at kønnet følger sidsteledet, ikke overholdes. I de følgende afsnit vil jeg oprids og kommentere reglerne (og ikke mindst undtagelserne) for sammensætning og særskrivning i dansk for derved at anskueliggøre at der kan være god grund til at antage hvorfor i hvert fald nogle sprogbrugere kan blive usikre på retskrivningen på dette punkt.

Tryk

Det vigtigste kriterium for sammensætninger er at de har ét hovedtryk. Det er således det princip der bliver nævnt i Retskrivningsordbogen, 3. udg., 2001, hvor der i § 18 står at “Hvis en ordforbindelse udtales med hovedtryk (stærkt tryk) på det første led og bitryk (svagere tryk) på det andet, skrives forbindelsen i ét ord: *havestol*, *hvidtøl*, *kæmpehøj*, *landevej*, *medbestemmelse* [...]”. Denne regel gælder uanset hvor langt ord er, og hvor mange indlejrede led der findes i sammensætningen, jf. fx *landshold*, *fodboldlandshold*, *ungdomsfodboldslandshold* (Grønnum 2005:249). Der er dog en række undtagelser for denne regel. Fx findes der såkaldte kerneledstryk i enkelte gammeldags ord som *rigsdaler*, *skærsommer* og *grønærter*, i ord hvor førsteledet og sidsteledet ikke er almindelige som enkeltord, fx *rødbeder* og *fastelavn* (Diderichsen 1974:248) og i visse skånske og fynske dialekter (Hansen 1943:72). Også visse veletablerede sammensætninger kan have tryk på andetledet, fx *stift¹amtmand* (Grønnum 2005:247). Bauer nævner desuden en række andre eksempler, fx stednavne som *Overlund* og *Bjerringbro*, og småord som *undertiden* og *imellem* og konkluderer på den baggrund at “Stress evidently does not provide a totally reliable criterion in Danish” (Bauer 1978:35).

Stød

Sammensætninger præges af andre fonologiske ændringer end enhedstryk. Disse ændringer “består i en nedsættelse af første leds kvantitet og (eller) bortfald af stødet” (Hansen 1943:73), eller som Bauer (1978:36) skriver: “Generally a monosyllabic formative with a glottal stop which becomes the first element of a compound loses its glottal stop; if it becomes the second element it retains it”. Der er dog flere eksempler på sammensætninger hvor der er stød på førsteleddet, fx *rødgrød* (Hansen 1943:75), ligesom der er eksempler på sammensætninger hvor der er stød på andetleddet, selvom dette ikke ville have stød som simpleksord, især hvis førsteleddet er et adverbium eller en præposition, fx *afholde*, *indånde* (Juul-Jensen 1943:11 ff.).

Heller ikke reglen om tab af førsteledsstød er altså uden undtagelser. I Hansen 1943 findes der således en række eksempler på tilfælde hvor reglen om førsteledsstød ikke gælder, og han konkluderer derfor at “De ændringer vi har iagttaget ved enstavelsesordenes overgang til første led af sammensætninger, kan derfor kun betragtes som et middel til yderligere at tydeliggøre enheden sammensætning” (1943:76). Tab af førsteledsstød er desuden ifølge Hansen (1943:74) sekundært i forhold til enhedstrykket da det først indtræder når sammensætningen er blevet almindelig. Nydannelser og mindre almindelige sammensætninger bevarer således ofte stødet på førsteleddet og mister det først når de blevet mere almindelige, eller når de danner en større gruppe faste sammensætninger med fast førsteled. Stødfordelingen er altså heller ikke nok til at definere en sammensætning.

Leksikalisering

Bakken (1995) har beskrevet leksikalisering som en proces der tager udgangspunkt i spontandannelser og ender i et arbitrært simpleks. Leksikaliseringsprocessen starter når en spontandannelse ikke længere er specifikt knyttet til den kontekst hvori den opstået. Det første trin i denne proces kaldes konventionalisering og defineres således: “En spontanlagring blir konvensjonalisert når det har oppstått en sosial enighet om en gitt forbindelse mellom et uttrykk og et innhold, og

når denne forbindelsen kan etableres uafhængig af kontekst” (Bakken 1995:72). Et eksempel på en konventionaliseret sammensætning er *damesko* hvor betydningen af sammensætningen er lig med betydningen af hvert enkelt led (en *damesko* er en sko til damer). Det næste trin kaldes betydningssammensmeltning, og den defineres ved at helhedens betydning er mere specialiseret end det de enkelte ledes betydning hver for sig tilsiger. En *rødvín* er fx noget andet end *rød vín* – selv hvis vi tilsætter blå farve til rødvinen, vil der stadigvæk være tale om rødvin. Og omvendt er ikke alle røde vine rødvine (jf. Diderichsen 1974:231). I den sidste fase, der kaldes demotivering, er betydningen af mindst ét af leddene irrelevant ift. helhedens betydning. I stærkt demotiverede sammensætninger kan ingen af leddene relateres til helhedens betydning (fx *edderkop*), men i de fleste tilfælde vil bare et af leddene være demotiveret (fx *muldvarp*). Leksikaliseringsprocessen slutter når den oprindelige sammensætning er blevet til et arbitrært simpleks, fx *bryggers* der oprindeligt er sammensat af *brygger* + *hus*. Bakkens hovedkonklusion er at stærkt leksikaliserede sammensætninger (fx *muldvarp*) sammenskrives, mens svagt leksikaliserede sammensætninger (fx *damesko*) særskrives.

Undersøgelser tyder på at leksikalisering – eller måske rettere manglen på leksikalisering – er årsag til mange særskrivningsfejl. Ifølge Walmsness (1999:96) er det således en af de vigtigste årsager til særskrivningsfejl hos skoleelever.

Hvilke faktorer har betydning for om der særskrives?

Som nævnt tidligere findes der flere nordiske undersøgelser der viser hvilke (og hvor mange) særskrivningsfejl der findes i tekster skrevet af skoleelever og studerende. Disse undersøgelser viser at det især er sammensætninger med substantiver som enten forled eller efterled der ofte særskrives (Walmsness 1999:71; Vollan 2009b:287), og at særskrivning er særligt udbredt hvis førsteledet består af et sammensat substantiv (Walmsness 1999:71). Desuden har Vollan påvist at sammensætninger med en kompleks struktur, uanset ordklasse, særskrives hyppigere end sammensætninger med en enkel struktur (Vollan 2009b:297). Hallencreutz (2003) peger på at lange sammensætninger oftere særskrives end korte sammensætninger,

og Bakken (1995) har som nævnt påvist at svagt leksikaliserede sammensætninger oftere særskrives end stærkt leksikaliserede sammensætninger.

Men det er ikke blot selve sammensætningens struktur der har betydning for om den sammenskrives eller ej; også sprogbrugerens ortografiske kompetence – altså om han eller hun generelt staver godt eller dårligt – ser ud til at have betydning for mængden af særskrivningsfejl. Vollen peger således på at der i de elevtekster hun har undersøgt, er en sammenhæng mellem særskrivning og andre normafvigelser og konkluderer derfor at der ser ud til at være “en sammenheng mellom generell ortografisk kompetanse og mer spesiell kompetanse i spørsmålet om særskrivning eller sammenskrivning” (2009b:286). Disse resultater stemmer overens med andre undersøgelser der viser at der er tæt sammenhæng mellem tilegnelsen af morfologiske kundskaber og udviklingen af stavefærdigheder. Walmsness konkluderer således at særskrivningsfejl ofte skyldes at “ordkunnskap og bevisshet om ordgrenser er svakt utviklet” (1999:108), og kæder det sammen med flere internationale undersøgelser der understreger at forholdet mellem stavning og morfologiske kundskaber er gensidigt:

We wish to emphasize the fact that the relationship between spelling and morphological knowledge is undoubtedly reciprocal, and that spelling similarities can give rise to morphological insights perhaps at least as readily as morphological awareness can lead to improvements in the skills of writing and reading words in English (Derwing m.fl. 1995:5)

Undersøgelser viser også at det især er øvede (og unge) skribenter der laver særskrivningsfejl (Hallencreutz 2003:46) hvilket endnu engang understreger sammenhængen mellem sprogbrugerens generelle ortografiske kundskaber og antallet af særskrivningsfejl.

Resultater

Selvom alle de nævnte undersøgelser udelukkende omhandler norske og svenske forhold, er der ikke noget der tyder på at resultaterne af en dansk undersøgelse vil adskille sig nævneværdigt fra de svenske og norske undersøgelser – men vi ved det ikke. Jeg vil derfor undersøge

om de forhold der medfører særskrivning hos norske og svenske elever og studerende, også fører til særskrivning hos danske studerende. I et korpus, der indtil videre består af 8 bachelorprojekter fra Copenhagen Business School (CBS), har jeg undersøgt om følgende faktorer har betydning for antallet og mængden af særskrivningsfejl:

- Ordklasse
- Længde (dvs. om en sammensætning er over eller under 15 bogstaver)
- Leksikalisering
- Komplexitet

I de 8 stile er der tilsammen 2709 sammensætninger. Alle sammensætninger er kun talt med én gang, medmindre sammensætningen optræder i forskellige bøjningsformer. *Fodboldkamp*, *fodboldkampen*, *fodboldkampene* er altså medregnet som 3 selvstændige sammensætninger. Særskrivningsfejl af typen *indenfor/inden for* er ikke talt med da reglerne på dette punkt er ugenomsædelige og til en vis grad vilkårlige (se fx Aage Hansen 1969) og således ikke er udtryk for om skribenten som sådan er en god eller en dårlig staver.

I materialet er der i alt 2522 korrekte sammenskrivninger, 114 ukorrekte særskrivninger (fx *familie struktur*, *sæson betinget*, *fokusgruppe interviews*) og 73 sammensætninger der er skrevet med bindestreg (fx *nations-følelse*, *pull-faktorerne*, *smeltedigel-modellen*). Det vil sige at 4 % af sammensætningerne er skrevet direkte forkert, mens andre 3 % er skrevet med en bindestreg der nogle gange er om ikke decideret forkert, så i hvert fald unødvendig (*nations-følelse*), og andre gange vel egentlig er i orden (*pull-faktorerne*), jf. Retskrivningsordbogens § 63.8. Til sammenligning kan det nævnes at Hallencreutz fandt at i et korpus bestående af stile fra 5. klasse, var 9,6 % af i alt 5000 sammensætninger fejlagtigt særskrevet (Hallencreutz 2003), mens Dahler fandt at 5,1 % af i alt 6000 sammensætninger i stile fra gymnasieelever var særskrevet (Dahler 2004, refereret efter Malmgren og Vatvedt Fjeld 2006:276). Det kunne tyde på at antallet af særskrivningsfejl falder jo ældre informanterne er, og jo længere de er nået i uddannelsessystemet, hvilket bekræfter Hallencreutz' udsagn om at det især er unge og uøvede skribenter der særskrifer.

Hvilke faktorer har betydning for særskrivningsgraden?

Tre af de tidligere nævnte faktorer har betydning for graden af særskrivning. For det første er langt størstedelen af særskrivningerne (89 %) som forventet substantiver. Derudover er 6 % proprier, 4 % er adjektiver og 1 % er adverbier. Årsagen til at der er en del proprier der bliver særskrevet (fx *Latin Amerika* og *Central Amerika*), er formentlig at de studerende har hentet deres baggrundslitteratur fra engelsksprogede bøger og artikler og dermed har overtaget den engelske måde at skrive proprier på. For det andet er der flere lange sammensætninger (57 %) end korte sammensætninger (43 %) der særskrives. Hallencreutz (2003:37) kommer i sin undersøgelse frem til at det især er lange forled der medfører særskrivning, hvilket hun begrundes med at den uøvede skribent “tager sig an förleden först, fram till den ordfog som praktiskt taget varenda elev kan identifiera och lokalisera (...). Efterleden i det sammansatta ordet skrives sedan som ett nytt, självständigt ord”. Samme tendens kan ikke spores i mit materiale, og det er formentlig et udtryk for at de studerende – der jo her er på universitetsniveau – ikke i samme grad er usikre på ordgrænser som elever i 5. klasse. For det tredje er det stort set kun svagt leksikaliserede sammensætninger der særskrives. Det skal dog understreges at der er mange ulemper forbundet med at klassificere sammensætninger efter leksikaliseringsgrad fordi det ofte er subjektivt hvor skellet mellem svag og stærk leksikalisering går, og fordi man ikke kender den “interne” leksikalisering der foregår i skribentens bevidsthed (jf. Walmsness 1999:76). Denne interne leksikalisering kan, som Walmsness påpeger sammesteds, fx være betinget af hvor hyppig sammensætningen som helhed er i forhold til hyppigheden af de enkelte dele.

Undersøgelsen kan ikke bekræfte at det primært er komplekse sammensætninger der særskrives, idet to tredjedele af sammensætningerne i materialet (67 %) er enkle. Dette resultat støttes af Hoaas som skriver at “høy kompleksitet i seg selv ikke nødvendigvis slår ut i mer særskrivning. Ordlengde, målt i antall bokstaver, ser derimot ut til å være mer avgjørende enn om sammensetningen er enkel eller kompleks” (Hoaas 2008:65).

Det skal dog også nævnes at det ofte er ret vanskeligt at pege på præcis hvilken faktor der er afgørende for om en sammensætning særskrives eller ej. Fx vil lange sammensætninger ofte være komplekse, og lange sammensætninger er også ofte substantiver. Alle undersøgelser, også min, er dog fælles om at konkludere at det primært er substantiver der særskrives, og at også længden af sammensætningen også har en vis betydning for særskrivningsprocenten.

Sammensætninger med komplicerende faktorer

En gennemgang af materialet viser at der er yderligere to faktorer der i høj grad har betydning for om en sammensætning særskrives eller ej. For det første er der 22 % af særskrivningerne der enten er et proprium (*Latin Amerika, Vest Europa*) eller indeholder et proprium (*spanien problematikken, middelhavs landene*). For det andet er der en fjerdedel af særskrivningerne der enten er sammensætninger med forkortelser (*BA projekt*), med tal (*3 årigt*) eller er gruppesammensætninger (*pull/push teori*). Lægger vi de to grupper sammen, viser det sig at næsten halvdelen (44 %) af særskrivningerne tilhører en af de to grupper. Hoaas er i sin undersøgelse af særskrivningsfejl i diktater hos 1.g.elever kommet frem til at lignende resultat, nemlig at der er 42 % særskrivningsfejl i sammensætninger med "kompliserende faktor", dvs. sammensætninger med forkortelser, tal, proprier og gruppesammensætninger, mens antallet af fejl i almindelige sammensætninger er 14 % (Hoaas 2008:59). Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt at det ikke er usædvanligt at den samme studerende både skriver *EF debatten* og *EF-debatten* eller *familie og samfundsrelationer* og *guld-og sølvtoget* hvilket tyder på at de faktisk behersker reglerne om brugen af bindestreg, men blot glemmer den indimellem. En del af særskrivningsfejlene kan altså simpelthen skyldes sjusk.

Hvorfor særskriver vi?

Flere nordiske undersøgelser peger på at særskrivning er en udbredt stavfejlstype blandt skoleelever. I og for sig har det været et problem længe, men antallet af fejl er tilsyneladende stigende (se fx Jervelund 2007:47). Og hvad skyldes denne stigning så? Mange har peget på at den øgede tendens til særskrivning i de nordiske sprog kan skyldes

indflydelse fra engelsk (se fx Johanson & Graedler 2002:172; Zola Christensen og Christensen 2005:39) hvor der ikke som i de nordiske sprog er faste regler for hvordan man skriver sammensætninger, men derimod “stor ortografisk vaklen i brug af sammenskrivning og brug eller ikke-brug af bindestreg” (Steller & Sørensen 1993:249). Andre forskere sætter dog spørgsmålstegn ved dette udsagn (se fx Walmsness 1999:121), selvom de fleste vist er enige om at engelsk i det mindste kan have bidraget til udviklingen. Formentlig er der dog også andre faktorer der spiller ind. Flere forskere har således peget på at stavekontrollen i Word er kilde til mange fejlagtige særskrivninger fordi den ikke kender en del (mere ualmindelige sammensætninger), jf. Malmgren & Vatvedt Fjeld 2006:276. Mange lærere hævder ifølge Volla (2009a:24) at særskrivningsfejl er blevet hyppigere, også i elevtekster der er skrevet på computer, og hun har selv dokumenteret at stavekontrollen kan være årsag til mange særskrivninger (ibid.). Også den indbyggede ordbog i mobiltelefoner kan være årsag til mange særskrivningsfejl fordi det er nemmere og hurtigere at skrive en sammensætning som ordbogen ikke kender, i to ord, end at skulle stave sammensætningen. Dertil kommer at vi med internettets opståen har fået en helt ny situation ift. skriftsproget hvor almindelige mennesker kan læse andre almindelige menneskers tekster (Duncker 2010) – og dermed også alle de fejl vi måtte lave.

Er der grund til bekymring?

På baggrund af denne undersøgelse ser det ikke umiddelbart ud til at særskrivning er voldsomt udbredt blandt danske studerende på universitetsniveau. Ja, der er særskrivningsfejl, men mange af dem skyldes enten usikkerhed omkring brugen af bindestreg i forbindelse med forkortelser, tal og gruppesammensætninger eller almindelig sjusk. En indskærpelse af reglerne for brugen af bindestreg og vigtigheden af almindelig korrekturlæsning kunne formentlig komme en stor del af særskrivningerne til livs. Er der så overhovedet grund til at bekymre sig?, kan man spørge. Sjuskefejl kan man jo aldrig komme helt til livs, og desuden fører særskrivningsfejl kun sjældent til egentlige misforståelse som *lamme lår* for *lammelår* og *og fadøl* for *fadøl* – misforståelser som ganske vist kan have en vis underholdningsværdi,

Margrethe Heidemann Andersen

men som sjældent fører til egentligt kommunikationsbrud. På den anden side ved jeg fra mit arbejde i Sprognævnets svartjeneste at der faktisk er mange der er i tvivl om reglerne for sammensætninger i dansk, ikke mindst når et udenlandsk ord (som regel engelsk) skal sættes sammen et dansk ord. Det kunne tyde på at problemet er mere udbredt end min undersøgelse blandt danske universitetsstuderende tyder på, og at det derfor er værd at arbejde videre med. Om der så ligefrem er grund til bekymring, må mine fremtidige studier vise.

Litteratur

- Bakken, Kristin (1995) *Leksikalisering av sammensetninger. En studie av leksikaliseringsprocessen belyst ved et gammelnorsk diplommateriale fra 1300-tallet*. Avhandling for graden doctor artium. Avdeling for navnegranskning. Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Oslo: Det historisk-filosofiske fakultet.
- Bauer, Laurie (1978) *The Grammar of Nominal Compounding with special reference to Danish English and French*. Odense: Odense University Press.
- Dahler, Camilla (2004) *Fram tida vardags företeelser. En granskning av hur gymnasister sårskriver*. Göteborg: Institutionen för nordiska språk, Göteborgs universitet. (Otryckt kandidatuppsats).
- Derwing, B.L, M.L. Smith & G.E. Wiebe (1995) On the Role of Spelling in Morpheme Recognition: Experimental Studies with Children and Adult. L. B. Feldman: *Morphological Aspects of Language Processing*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publ. Hillsdale:3-27.
- Diderichsen, Paul (1946/1974) *Elementær Dansk Grammatik*. København: Gyldendal. 3. udg.
- Duncker, Dorthe (2010) *Hvad sker der med dansk skriftsprog på internettet?* <http://sprogetmuseet.dk/skriftsprog>

- Eklund, Brita (1986) "Om særskrivning av sammensatta ord". *Språkvård* 2/1986:22-24.
- Elbro, Carsten (2006) "Sammensatte ords deling. Sær skrivning". *Mål og Måle* 1/2006:12-19.
- Faarlund, J. T., S. Lie & K. I. Vannebo (1997) *Norsk Referansegrammatikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Grønnum, Nina (2005) *Fonetik og Fonologi*. København: Akademisk Forlag.
- Hallencreutz, Katharina (2001) "Skyll på längden, intet på engelskan". *Språkvård* 2001/4:4-9.
- (2003) *Särskrivningar och andra skrivningar i elevspråk*. Uppsala: Uppsala universitet, FUMS.
- Hansen, Aage (1943) *Stødet i dansk*. København: Munksgaard.
- (1967) *Moderne dansk I-III*. København: Grafisk Forlag.
- (1969) *Om moderne dansk retskrivning*. København: Gads Forlag.
- Heidemann Andersen, Margrethe (2009) "Om særskrivning, sammenskrivning og brugen af bindestreg i moderne importord". *Nyt fra Sprognævnet* 2009/4:28-33.
- Hoaas, Kristin Andvik (2008) *Særskrivningsmønstre. En kvantitativ og kvalitativ studie av VG1elevers særog samskrivning av sammensatte ord i norsk*. Utrykt Masteroppgave ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier. Universitetet i Oslo.
- Jervelund, Anita Ågerup (2007) *Sådan staver vi – om ortografi og stavefejl*. Dansk lærerforeningens Forlag og Dansk Sprognævn.
- Johansson, S. & A.L. Graedler (2002) *Rocka, hipt og snacksy. Om engelsk i norsk språk og samfunn*. Kristiansand: HøyskoleForlaget.
- Juul-Jensen, H (1934) "Om den lexikalske udnyttelse af efterleddet i sammensætninger". *Studier tilegnede Verner Dahlerup på femoghalvfjerdsdaarsdagen den 31. oktober 1943*. Århus: Universitetsforlaget i Aarhus:8-24.
- Malmgren, SvenGöran & R. Vatvedt Fjeld (2006) "Om felaktiga særskrivningar i svenskan och norskan". *Nordiske Studier i Leksikografi* 8:275-282.
- Mobärg, Mats (1997) "Om særskrivning, engelska och gestalttext". *Språkvård* 1/1997:20-26.
- Retskrivningsordbogen* (2001) København: Aliena – Aschehoug.
- Steller, Poul & K. Sørensen (1993) *Engelsk Grammatik*. Munksgaards Forlag.

Margrethe Heidemann Andersen

- Vollan, Magnhild (2007) "Holdnings skapende handlings planer. Særskrivning i studenttekster". *Språknytt* 2007/4:23-28.
- (2009a) "Sammensatte ord i nye norskverk". *Klamme former og særskrivning? Språklege rettar, sidemål og rettskrivning i ein ny skulealder. S. Tvitekkja (red.)*. Språkrådets skrifter 1. Oslo: Språkrådet. 64-88.
- (2009b) "... i et faglig utenfra og innenfra perspektiv...". Om normering av sammensatte ord og uttrykk i norsk. *Språknormering – i tide og utide? H. Omdal & R. Røstad (red.)*. Oslo: Novus Forlag:283-299.
- Walmsness, Roar (1999) *Særskrivning av sammensatte ord. En studie av feiltyper hos grunnkurselever i videregående skole*. Hovedfagsoppgave i nordisk språk og litteratur. Oslo: Universitetet i Oslo.
- (2002) "Særskrivning av sammensatte ord". *Språknytt* 3-4:26-29.
- Zola Christensen, Robert & L. Christensen (2005) *Dansk Grammatik*. Syddansk Universitetsforlag.